

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL

FOGYASZTÓVÉDELMI IRODA

Ügyszám: **VJ/11/2012.**

A Gazdasági Versenyhivatal a dr. H. B. ügyvéd által képviselt **Négy Mancs - Alapítvány az Állatvédelemért** eljárás alá vont ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának és fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t .

A Gazdasági Versenyhivatal az eljárást megszünteti.

E végzés ellen a kézhezvételétől számított nyolc napon belül a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsához címzett fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezésnek a végzés végrehajtására halasztó hatálya van.

I n d o k o l á s

I.

A Gazdasági Versenyhivatal a Négy Mancs - Alapítvány az Állatvédelemért (a továbbiakban: Négy Mancs Alapítvány vagy Alapítvány) eljárás alá vont ellen 2012. február 15-én versenyfelügyeleti eljárást indított, mivel észlelte, hogy a Vier Pfoten International elnevezésű állatvédelem érdekében fellépő nemzetközi szervezet a 2006. évben kampányt indított a libák „kényszertömésével”, majd a későbbiek során a libák és kacsák „tolltépésével” kapcsolatban. Ezen kampányok keretében olyan tartalmú közlemények kerültek közzétételre – egyebek mellett a Négy Mancs Alapítvány honlapján (www.vier-pfoten.hu) –, hogy a „kényszertömés” és a „tolltépés” illegális tevékenységek, melyek állatkínzásnak minősülnek. A kifogásolt tartalmú tájékoztatások a rendelkezésre álló adatok szerint jelenleg is elérhetőek az eljárás alá vont honlapján. Az eljárás annak megállapítására irányult, hogy a Négy Mancs Alapítvány a 2008. szeptember 1-jét megelőző időszak tekintetében megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 8. és 10. §-át, illetve a 2008. szeptember 1-jét követő időszak esetében megvalósította-e a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. §-ában foglalt tényállást, ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.

A vizsgálók által az eljárás során feltárt főbb megállapítások az alábbiakban kerülnek összefoglalásra. Tekintettel arra, hogy a kifogásolt kommunikáció 2008. szeptember 1-je előtt is közzétételre került, ezért a vizsgálók az Alapítvány magatartását mind a 2008. szeptember 1-je előtti, mind a 2008. szeptember 1-jétől hatályos szabályozás alapján vizsgálták és értékelik.

A versenyfelügyeleti eljárásban beszerzett adatok alapján a vizsgálók megállapították, hogy mind a bécsi székhelyű Vier Pfoten International, mind a budapesti székhelyű Négy Mancs Alapítvány arra szólította fel az állatvédelem ügyével szimpatizálókat, hogy kerüljék a

„kényszertömést” és a „tolltépést” magában foglaló körülmények között tenyésztett libákból és kacsákból származó húskészítmények vásárlását, valamint az ilyen terméket előállító vállalkozások egyéb áruinak megvételét is. Ennek elősegítésére közzétettek a honlapjukon egy ún. Pozitív Listát¹ és egy Fekete Listát², amelyek célja, hogy EEC-számok³ alapján segítse az eligazodást az Alapítvány szerint állatkínzó eljárást folytató és ilyen tevékenységet nem folytató vállalkozások negatív vagy pozitív diszkriminálásához. (A rendelkezésre álló adatok alapján a két listát az osztrák Vier Pforten International állította össze⁴.)

A Négy Mancs Alapítvány jogállása, szervezete, működése

A Négy Mancs Alapítvány az Állatvédelemért néven működő szervezetet R. S. alapította a 2005. évben. A Négy Mancs Alapítvány a Vier Pforten International nevű szervezet tagja, amely Magyarországon kívül 6 további európai országban működtet lobbizóirodát: Nagy-Britanniában, Hollandiában, Svájcban, Németországban, Romániában és Bulgáriában. A Vier Pforten International állatvédő szervezet 1988. március 4-én alakult, székhelye Ausztria.

A Négy Mancs Alapítvány határozatlan időre létrehozott önálló jogi személy. Az Alapítvány közhasznú szervezet, célja szerinti tevékenységi körébe a tudományos tevékenység, kutatás, természetvédelem, állatvédelem és környezetvédelem tartozik.

A Négy Mancs Alapítvány, valamint a Vier Pforten International szervezet kuratóriumának ugyanaz a három személy, H. D. (vezérigazgató), J. S-W. (programvezető), valamint J. P. (titkár, pénzügyi vezető) a tagjai.

Az Alapítvány közhasznúsági jelentése alapján megállapítható, hogy az Alapítvány az elmúlt években a közhasznú célú működésre kapott alapítói, központi költségvetési és egyéb forrásból (adományokból) kapott támogatásból finanszírozta a működését.

Az Alapítvány vállalkozási tevékenységet nem végez. Ezt megerősítette a Fővárosi Főügyészség is, amely a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 21. §-ában foglalt felhatalmazás alapján vizsgálta az Alapítvány működésének törvényességét, mely kiterjedt arra is, hogy az Alapítvány működése megfelel-e a Polgári Törvénykönyvről szóló 1954. évi IV. törvényben előírt rendelkezéseknek. A Főügyészség – egyebek mellett – megállapította, hogy a vizsgált időszakban, azaz 2010. január 1-től a vizsgálat befejezésének időpontjáig az Alapítvány vállalkozási tevékenységet nem végzett.

A Négy Mancs Alapítvány nyilatkozata alapján az Alapítvány nem folytat önálló kampányt Magyarországon, a közzétett tájékoztatások a Vier Pforten International szervezettől származnak.

A Négy Mancs Alapítvány tevékenységének, kommunikációjának az Fttv. hatálya alá tartozásának kérdése

A vizsgálat megindításakor nem volt egyértelműen megállapítható, hogy a Négy Mancs Alapítványnak a versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált kommunikációja az Fttv. hatálya alá tartozik-e, tehát hogy az Alapítvány mennyiben tekinthető vállalkozásnak, azaz önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében eljáró személynek, illetve az általa közzétett kommunikáció a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartásának. Amennyiben ugyanis az Alapítvány magatartása mögött valamely, az érintett áruk piacán jelen lévő vállalkozás állt

¹ http://www.vierpfoten.hu/website/uploads/pozitivlista_2011.07.18.pdf

² http://www.vierpfoten.hu/website/uploads/111128_SchwarzeListe_ung.pdf

³ European Economic Community; az EEC szám jelzi az ország kódját (Magyarország = HU) és a vállalat számát.

⁴ VJ/11-089/2012. számú irat.

volna – ami a vizsgálat megindításakor nem volt kizárható –, annyiban az Fttv. szerinti kereskedelmi gyakorlat fogalmi elemeként az áru értékesítésével és szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével való közvetlen kapcsolatra utaló kitétel tág értelmezése mellett elképzelhető lett volna, hogy a kérdéses magatartás az Fttv. hatálya alá tartozik.

Az a kérdés ugyanakkor, hogy van-e bármilyen, az adott áruk piacán érintett vállalkozás az Alapítvány vagy az Alapítvány által kifejtett vizsgált magatartások mögött, csak versenyfelügyeleti eljárásban volt kideríthető, a vizsgálat megindítását megelőző bejelentéssel összefüggő eljárás erre nem volt alkalmas.

A versenyfelügyeleti eljárás során a vizsgálók adatszolgáltatás iránt megkeresték mind a Pozitív Listán, mind a Fekete Listán szereplő vállalkozásokat, valamint a 13 legnagyobb magyarországi élelmiszerláncot is annak érdekében, hogy kiderítsék, az Alapítvány magatartása mögött áll-e olyan vállalkozás, amelynek érdekében áll a vizsgált kereskedelmi kommunikáció közzététele. A vizsgálók megkeresték továbbá a Fővárosi Törvényszéket, a Fővárosi Főügyészséget, a magyar és az osztrák Cégbíróságot annak érdekében, hogy az Alapítvány tevékenységi körével; finanszírozásának, bevételeinek forrásával, annak mértékével, megoszlásával; továbbá a vezetőinek esetleges gazdasági érdekeltiségeivel, kapcsolatban további információkat szerezzenek.

A beszerzett adatok alapján azonban az előzőekben kifejtett körülmény fennállta nem volt megállapítható, az Alapítvány a vizsgált magatartását általános – nem gazdasági jellegű – céljaival egyezően saját maga tervezte meg és folytatta, annak nem valamely áru értékesítésének elősegítése – akár a mások áruinak ellehetetlenítése útján – volt a célja, hanem az állatok védelmének előmozdítása. Tevékenységét az alapító okiratának megfelelően az ott megjelölt közhasznú célból, az állatvédelem ügyének előmozdítására, nem profitorientált jelleggel végezte.

Ennek alapján a vizsgálók álláspontja szerint az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdésére tekintettel az Fttv. tárgyi hatálya nem terjed ki a Négy Mancs Alapítvány által közzétett kommunikációra, mivel az nem feleltethető meg az Fttv. 2. §-ának d) pontja szerinti kereskedelmi gyakorlat fogalmának.

A Négy Mancs Alapítvány tevékenységének, kommunikációjának a Tpv. hatálya alá tartozásának kérdése

Az előbb kifejtettekhez hasonlóan szükséges volt annak tisztázása, s a vizsgálat elején – a fent kifejtettekkel azonos okból – nem volt egyértelműen megállapítható, hogy a kérdéses magatartás a Tpv. tárgyi hatálya alá tartozik-e, vagyis egy vállalkozás piaci magatartásáról lehet-e beszélni. Ahogyan azt az eljáró versenytanács több korábbi döntésében, így különösen a VJ/190/2001. számú ügyben hozott döntésében kifejtette, a versenyjogi „vállalkozás” fogalom egy speciális műszóként tekintendő, aminek ún. funkcionális jelentése van, és ugyanazon jogalany egyes tevékenységei tekintetében e funkcionális teszt alapján akkor minősülhet vállalkozásnak, ha ténykedése piaci magatartásként minősül. Adott konkrét tevékenység, magatartás kifejtésekor egy jogalany akkor nem tekinthető vállalkozásnak, ha a tevékenysége tartalmi jellemzőit, természetét tekintve nem minősül piaci magatartásnak. Egy adott tevékenység, magatartás gazdasági tevékenységnek, illetőleg piaci magatartásnak pedig akkor minősül, ha azzal szemben a magángazdaság szereplői részéről verseny támasztható.⁵

Ahhoz tehát, hogy az Alapítvány magatartása piaci magatartásnak minősüljön, azt volt szükséges vizsgálni – ami az eljárás megindításakor nem volt kizárható –, hogy azonosítható-e a magatartása mögött valamely áru piacán jelen lévő vállalkozás vagy olyan áru, amelynek piacán az Alapítvány piaci szereplőként megjelenik, vagyis azt kellett feltárni,

⁵ Lásd még a VJ/164/2000., illetve a VJ/16/2005. sz. ügyekben hozott versenytanácsi döntéseket.

hogy közvetve vagy közvetlenül végez-e gazdasági tevékenységet az Alapítvány, jelen van-e valamely termék vagy szolgáltatás piacán.

Tekintettel arra, hogy a fentiek szerint nem azonosítható az Alapítvány mögött annak tevékenységét befolyásoló vállalkozás, sem olyan áru, amely tekintetében az Alapítvány vállalkozásnak lenne tekinthető (a Négy Mancs Alapítvány állatvédelmi tevékenysége nem tekinthető árunak, így azzal szemben a verseny támasztása eleve nem lehetséges), a vizsgálók álláspontja szerint a Tpv. 1. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a Tpv. tárgyi hatálya nem terjed ki a Négy Mancs Alapítvány által közzétett kommunikációra, mivel az nem tekinthető vállalkozás piaci magatartásának.

II.

Az Fttv. 1. §-a szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait.

Az Fttv. alkalmazásában az Fttv.

– 2. § b) pontja szerint vállalkozás az, aki a kereskedelmi gyakorlat tekintetében önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el;

– 2. § d) pontja szerint kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja;

– 2. § e) pontja szerint kereskedelmi kommunikáció a vállalkozás önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével közvetlenül összefüggésben történő információközlés, függetlenül annak megjelenési módjától, eszközétől;

– 2. § f) pontja szerint reklám a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló törvényben ekként meghatározott fogalom.

A gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény 3. § d) pontja szerint reklám olyan közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket – (a továbbiakban együtt: termék), szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog (a továbbiakban mindezek együtt: áru) értékesítésének vagy más módon történő igénybevételenek előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul.

A Tpv. 1. §-a szerint a Tpv. hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak – ideértve a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is a VI. fejezetben szabályozott magatartások kivételével – (a továbbiakban az előzőek együtt: vállalkozás) Magyarország területén tanúsított piaci magatartására, kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik. E törvény hatálya alá tartozik továbbá – a II–III. fejezetekben szabályozott magatartások kivételével – a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása Magyarország területén érvényesülhet.

Az Fttv. 19. §-ának c) pontja szerint a Gazdasági Versenyhivatalnak a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárására – az Fttv.-ben

meghatározott eltérésekkel – a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az Fttv. 26. §-ának (1) bekezdése alapján a vizsgáló végzéssel hivatalból vizsgálatot rendel el a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmát feltételezhetően sértő olyan tevékenység, magatartás vagy állapot észlelése esetén, amely tekintetében az Fttv. szerint a Gazdasági Versenyhivatal jár el.

A Tptv. 70. §-ának (1) bekezdése szerint a vizsgáló vizsgálatot rendel el olyan tevékenység, magatartás vagy állapot észlelése esetén, amely a Tptv. rendelkezéseit sértheti, feltéve, hogy az eljárás a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik, és a közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi.

A Tptv. 44. §-a szerint a versenyfelügyeleti eljárásra – a törvényben meghatározott szűk körű kivételtől eltekintve – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajta-ra vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.

A Ket. 31. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn.

A Tptv. 82. §-ának (1) bekezdése alapján a vizsgálónak, illetve az eljáró versenytanácsnak a versenyfelügyeleti eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt a Ket. vagy a Tptv. megengedi.

A Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján az eljárást megszüntető végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

III.

Az I. és II. pontban írtakra tekintettel a Gazdasági Versenyhivatal – a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének e) pontja alkalmazásával – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, mivel a vizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy az eljárás folytatására okot adó körülmény – a magatartásnak az Fttv., illetve a Tptv. tárgyi hatálya alá tartozásának hiányában – már nem áll fenn.

A Gazdasági Versenyhivatal hatáskörét a versenyfelügyeleti eljárásra a 2008. szeptember 1-jét megelőző időszak esetében a Tptv. 45. §-a, a 2008. szeptember 1-jét követő gyakorlat tekintetében az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése; illetékességét a Tptv. 46. §-a állapítja meg.

A jogorvoslati jog a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontján alapul.

IV.

A fellebbezés előterjesztése és elbírálása tekintetében a Gazdasági Versenyhivatal az alábbiakban ad tájékoztatást.

A vizsgáló végzésével szembeni fellebbezést a Tptv. 82. §-ának (3) bekezdése szerint – a végzés közlésétől számított nyolc napon belül – az ügyfél terjeszthet elő, valamint az, akire nézve a végzés rendelkezést tartalmaz, továbbá a bejelentő, minthogy vele a végzést a Tptv. 60/A. §-a alapján közölni kell.

A fellebbezésnek a végzés foganatosítására a Ket. 101. §-ának (1) bekezdése alapján halasztó hatálya van.

Az elkésett fellebbezést, illetve a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést a vizsgáló a Ket. 102. §-ának (3) bekezdése alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. A vizsgáló a fellebbezést a Ket. 102. §-ának (5) bekezdése szerint a fellebbezési határidő

leteltétől számított nyolc napon belül terjeszti fel az eljáró versenytanácshoz, kivéve, ha a megtámadott végzést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kijavítja, kiegészíti, módosítja, visszavonja vagy a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, valamint ha a fellebbezést a felterjesztést megelőzően visszavonták. A vizsgáló a fellebbezést az ügy összes iratával együtt terjeszti fel, és a fellebbezésről kialakított álláspontjáról is nyilatkozik.

A Tpvt. 82. §-ának (4) bekezdése szerint a vizsgáló végzésével szembeni fellebbezést az eljáró versenytanács tárgyaláson kívül bírálja el. A fellebbezés érdemi elbírálása során az eljáró versenytanács a Ket. 105. §-ának (1) bekezdése szerint a következőképpen rendelkezhet: a vizsgáló végzését helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti.

Budapest, 2012. június 27.